

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ του ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Βασισμένες στο Παιχνίδι, την Τέχνη και το Σώμα Ποιοτικές Μεθοδολογίες Έρευνας και Εναλλακτικές-Βιωματικές Ψυχοπαιδαγωγικές Προσεγγίσεις των Διαδικασιών Μάθησης και Ανάπτυξης»

1. Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών

1.1. Διαδικασία προκήρυξης

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Π.Ε.) οργανώνει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Βασισμένες στο Παιχνίδι, την Τέχνη και το Σώμα Ποιοτικές Μεθοδολογίες Έρευνας και Εναλλακτικές-Βιωματικές Ψυχοπαιδαγωγικές Προσεγγίσεις των Διαδικασιών Μάθησης και Ανάπτυξης».

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή Επιστημών της Αγωγής μέσω της βαθύτερης έρευνας σε εξειδικευμένα και προωθημένα γνωστικά πεδία και η ανάδειξη νέων ερευνητών και επιστημόνων σε ειδικότητες των βασισμένων στο παιχνίδι, την τέχνη και το σώμα ποιοτικών μεθοδολογιών έρευνας και των εναλλακτικών-βιωματικών ψυχοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων της μάθησης και ανάπτυξης. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι τα επιμέρους ερευνητικά πεδία που ανήκουν στο χώρο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας ή Ψυχοπαιδαγωγικής.

Το Π.Μ.Σ., προάγοντας την επιστημονική σκέψη, καθιστά ικανούς τους πτυχιούχους ως ερευνητές-ψυχοπαιδαγωγοί να ασχοληθούν σε διάφορους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης και ψυχοπαιδαγωγικής.

Ειδικότερα, το Π.Μ.Σ. προετοιμάζει τους φοιτητές με συστηματική εκπαίδευση ώστε ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους να μπορούν:

1. να εργαστούν ως ερευνητές σε διάφορους χώρους της εκπαίδευσης, όπως εκπαιδευτικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα κ.λπ.,
2. να στελεχώσουν την εκπαίδευση ως σχολικοί σύμβουλοι, διευθυντές και ως στελέχη σε άλλες θέσεις ευθύνης στην εκπαίδευση,
3. να είναι ικανοί να επικοινωνούν με την επιστημονική εκπαιδευτική κοινότητα και να ανακοινώνουν τα ερευνητικά τους αποτελέσματα σε αυτήν,
4. να συνεχίσουν τις σπουδές τους για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, και
5. να διαθέτουν Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια μέσω της απόκτησης του συγκεκριμένου μεταπτυχιακού τίτλου.

Το ΠΜΣ Η προκήρυξη του Π.Μ.Σ., ο μήνας που θα γίνει αυτή, καθώς και ο ανώτατος αριθμός των υπό κατάληψη θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών καθορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ κάθε έτος. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η επιλογή των εισακτέων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3685/2008.

1.2. Προϋποθέσεις υποψηφιότητας

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι: α) των Παιδαγωγικών Τμημάτων, των Τμημάτων Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας και Τμημάτων Ψυχολογίας των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αντίστοιχων Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής, β) Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής, Τμημάτων Βρεφονηπιοκομίας, Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας και Τμημάτων Λογοθεραπείας των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων Α.Τ.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν στη Γραμματεία του Π.Τ.Π.Ε. αίτηση, βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφα τίτλων σπουδών, αναλυτικό πιστοποιητικό προπτυχιακών σπουδών (όπου αναφέρονται όλα τα μαθήματα που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς και η επίδοσή τους σ' αυτά), καθώς και ενδεχόμενα πτυχία ξένης γλώσσας. Η συνάφεια των προαπαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων με τις Επιστήμες της Αγωγής ή με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από την επιτροπή επιλογής της ειδικότητας.

Οι τίτλοι σπουδών που έχουν αποκτηθεί σε Α.Ε.Ι. εξωτερικού πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ή ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. ως τίτλοι ισότιμοι με εκείνους που χορηγούν τα ελληνικά Α.Ε.Ι.

Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς μια ξένη γλώσσα: Αγγλικά, Γαλλικά ή Γερμανικά. Για να ελεγχθεί αυτή η γνώση, οι υποψήφιοι καλούνται σε γραπτή δοκιμασία. Από τη δοκιμασία απαλλάσσονται: (α) οι κατέχοντες Proficiency για τα Αγγλικά και οι κάτοχοι αντίστοιχων διπλωμάτων στα Γαλλικά (Sorbonne II) και στα Γερμανικά (Kleines Sprachdiplom), ή (β) Κρατικό Πτυχίο Γλωσσομάθειας αντίστοιχου επιπέδου (Γ1 ή Γ2), ή (γ) νόμιμα αναγνωρισμένο από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (πρώην ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) πανεπιστημιακό τίτλο από ξένη χώρα σε μία από τις παραπάνω γλώσσες.

Οι υπήκοοι ξένων χωρών πρέπει να έχουν επαρκή γνώση της Ελληνικής, η διαπίστωση της οποίας γίνεται με γραπτή δοκιμασία.

1.3. Επιλογή των εισακτέων

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.3685/2008. Για την επιλογή των εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) διεξάγεται: (α) γραπτή δοκιμασία στις θεματικές περιοχές «Μεθοδολογία Ποιοτικής Έρευνας» και «Κοινωνικο-Ιστορικές, Πολιτισμικές και Οικολογικές Προσεγγίσεις των Διαδικασιών Μάθησης και Ανάπτυξης», (β) συνέντευξη ενώπιον επιτροπής. Απαραίτητος όρος επιτυχίας είναι η επίτευξη της βάσης (βαθμός 5) και στα δύο εξεταζόμενα μαθήματα. Ο βαθμός επιτυχίας κάθε υποψηφίου προκύπτει από συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

το γενικό βαθμό του πτυχίου,

το βαθμό σε δύο προπτυχιακά μαθήματα συγγενικά με την προκηρυγμένη ειδικότητα,

το βαθμό της πτυχιακής εργασίας, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο,

την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου,

το βαθμό των γραπτών δοκιμασιών,

το βαθμό επίδοσης στη συνέντευξη,

τη σχετική επαγγελματική εμπειρία,

τις σχετικές δημοσιεύσεις που διαθέτει.

Όλοι οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούνται από την Επιτροπή Επιλογής για την ακρίβεια και γνησιότητα των δικαιολογητικών που έχουν καταθέσει. Τα μόρια που δίνει κάθε κριτήριο προστίθενται χωρίς ωστόσο να είναι αναγκαίο οι υποψήφιοι να έχουν συλλέξει μόρια από όλα τα κριτήρια. Τα κριτήρια είναι μετρήσιμα και δίνουν ένα ορισμένο αριθμό μορίων για κάθε υποψήφιο. Η μοριοδότηση των παραστατικών που γίνονται αποδεκτά, η διενέργεια και η βαθμολόγηση της συνέντευξης γίνονται από την Επιτροπή Επιλογής.

Με βάση το σύνολο των μορίων καταρτίζεται ο τελικός πίνακας κατάταξης των υποψηφίων του Π.Μ.Σ. και με βάση τη σειρά των υποψηφίων γίνεται η επιλογή τους. Εάν κάποιος υποψήφιος αρνηθεί να εγγραφεί, τη σειρά του παίρνει ο επόμενος στη σειρά κατάταξης. Εάν ισοβαθμήσουν στην τελευταία θέση παραπάνω τους ενός υποψήφιοι τότε επιλέγονται όλοι.

Ειδικότερα:

Για την μοριοδότηση της πτυχιακής εργασίας χρειάζεται:

- i. Βεβαίωση από τη γραμματεία του Τμήματος από το οποίο αποφοίτησε ο υποψήφιος όπου θα φαίνεται η βαθμολογία της πτυχιακής εργασίας.
- ii. Μία φωτοτυπία της πρώτης σελίδας της εργασίας σφραγισμένη από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή τη Γραμματεία του Τμήματος αποφοίτησης, για να πιστοποιηθεί ο αριθμός των συγγραφέων. Σε περίπτωση πολλών συγγραφέων ο βαθμός διαιρείται με τον αριθμό των συγγραφέων.

Για τη μοριοδότηση των δημοσιεύσεων ο υποψήφιος πρέπει στο φάκελο υποψηφιότητας να καταθέσει ολόκληρη τη δημοσίευση (φωτοτυπία από το έντυπο ή από το δικτυακό τόπο όπου έχει δημοσιευθεί) και φωτοτυπία του εξωφύλλου και της σελίδας περιεχομένων του εντύπου ή τα στοιχεία του δικτυακού τόπου αντιστοίχως.

Για τη μοριοδότηση εισηγήσεων σε συνέδριο ο υποψήφιος πρέπει στο φάκελο υποψηφιότητας να καταθέσει βεβαίωση παρουσίας εισηγήσης από την οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου.

Για τη μοριοδότηση συμμετοχής σε ερευνητικό πρόγραμμα ο υποψήφιος πρέπει στο φάκελο

υποψηφιότητας να καταθέσει βεβαίωση από το φορέα ή από τον επιστημονικό υπεύθυνο του προγράμματος.

Η συνέντευξη μπορεί να διεξαχθεί δια ζώσης ή με προγραμματισμένη τηλεδιάσκεψη (π.χ. skype).

Η επαγγελματική προϋπηρεσία αποδεικνύεται με τα εξής δικαιολογητικά:

1. Επαγγελματική εμπειρία στο δημόσιο τομέα: Οι βεβαιώσεις απασχόλησης στον Δημόσιο Τομέα θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες και να αναγράφουν με σαφήνεια το χρονικό διάστημα της εργασίας ή τις ώρες απασχόλησης (σε περίπτωση ωρομίσθιας απασχόλησης).
2. Επαγγελματική εμπειρία στον ιδιωτικό τομέα: Οι βεβαιώσεις απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα εφόσον πρόκειται για: α) Μισθωτούς θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από το ΙΚΑ εργοδότη και να αναγράφουν με σαφήνεια το χρονικό διάστημα της εργασίας (ή τις ώρες απασχόλησης σε περίπτωση ωρομίσθιας απασχόλησης, καθώς επίσης και επικυρωμένα φωτοαντίγραφα βιβλιαρίων ενσήμων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Σχετικές βεβαιώσεις από τον εργοδότη είναι επίσης επιθυμητές, β) Ελεύθερους Επαγγελματίες θα πρέπει απαραίτητα να έχουν εκδοθεί από το αντίστοιχο Επαγγελματικό ή άλλο Επιμελητήριο ή Επαγγελματικό Σύλλογο και να αναγράφουν με σαφήνεια το χρονικό διάστημα άσκησης του επαγγέλματος
3. Επαγγελματική εμπειρία σε σωματεία, συλλόγους, ομοσπονδίες κλπ.: Η επαγγελματική εμπειρία βεβαιώνεται με την κατάθεση συμβολαίων, όπου θα αναγράφεται το είδος της σχέσης εργασίας, καθώς επίσης και ο ακριβής χρόνος απασχόλησης. Τα συμβόλαια θα πρέπει να συνοδεύονται με επικυρωμένα φωτοαντίγραφα βιβλιαρίων ενσήμων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα Επαγγελματική εμπειρία εκτός Ελλάδος: Η επαγγελματική εμπειρία εκτός Ελλάδος αναγνωρίζεται εφόσον ο υποψήφιος υποβάλει: α) Δήλωση εργοδότη συνοδευμένη από επίσημη μετάφραση, β) Στοιχεία επικοινωνίας του εργοδότη.

Σημαντική Παρατήρηση: Δικαιολογητικά που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες δεν γίνονται δεκτά ως αποδεικτικά επαγγελματικής προϋπηρεσίας και δεν αξιολογούνται.

1.4. Διεύθυνση του μεταπτυχιακού προγράμματος

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος είναι αρμόδια για την κατάρτιση και την αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για τα εξής:

- i. Έγκριση προκήρυξης και βιώσιμης λειτουργίας μίας ειδικότητας του Π.Μ.Σ.
- ii. Έγκριση του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.
- iii. Έγκριση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.
- iv. Απόφαση για οποιοδήποτε θέμα εισηγηθεί η Συντονιστική Επιτροπή για την αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

Ως Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται ο εκάστοτε Πρόεδρος του Τμήματος, εκτός εάν αποφασιστεί κάτι διαφορετικό από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

Ως Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. ορίζεται η εκάστοτε επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος, η οποία αποτελείται από Καθηγητές ή Λέκτορες του Τμήματος που έχουν αναλάβει ενεργό μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών. Ειδικότερα:

- i. Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής.
- ii. Η Σ.Ε. εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ για ειδικότερα θέματα σχετικά με τον προϋπολογισμό και το κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
- iii. Η Σ.Ε. εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ θέματα σχετικά με διαγραφή, αναστολή ή παράταση φοίτησης μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση υποτροφιών.
- iv. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή που εισάγεται για να αποκτήσει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή ένας Καθηγητής ως ακαδημαϊκός σύμβουλος.

Η Επιτροπή Επιλογής (Ε.Ε.) ορίζεται από τη Σ.Ε. και συγκροτείται από Καθηγητές ή Λέκτορες του Τμήματός με συναφές επιστημονικό έργο με την υπο προκήρυξη ειδικότητα. Η Ε.Ε. είναι υπεύθυνη για την επιλογή των εισακτέων του Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό.

1.5. Πρόγραμμα μαθημάτων

Τα μαθήματα και η ερευνητική απασχόληση για την απονομή των τίτλων του Π.Μ.Σ. περιγράφονται ως εξής:

- (α) Κάθε μάθημα διδάσκεται στην ελληνική γλώσσα επί 39 ώρες, οι οποίες αντιστοιχούν σε 13 συναντήσεις διάρκειας τριών (3) ωρών η καθεμία, έχουν τη μορφή σεμιναρίου και διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, τα μαθήματα κορμού και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.
- (β) Κάθε προσφερόμενο μάθημα πιστώνεται με μονάδες (ECTS) «λαμβανομένου υπόψη του συνολικού φόρτου εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωσή» του (άρθρο 2, παράγρ. 1, της υπουργ. απόφ. Φ5/89656/Β3, Φ.Ε.Κ. 1466/13-8-2007). Ο συνολικός φόρτος εργασίας ανά εξαμήνο αποτιμάται σε ένα ανώτατο όριο τριάντα (30) πιστωτικών μονάδων. Ειδικότερα:
- i. Τα μαθήματα κορμού πιστώνονται με 17 ECTS.
  - ii. Τα κατ' επιλογήν μαθήματα πιστώνονται με 13 ECTS.
  - iii. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πιστώνεται με 4 ECTS κατά το Επίπεδο I (σύνταξη ερευνητικού σχεδίου) και με 17 ECTS κατά το Επίπεδο II (εκπόνηση – συγγραφή)
  - iv. Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η συμπλήρωση εκατόν είκοσι (120) πιστωτικών μονάδων (ECTS).
- (γ) Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν επιτυχώς σε τουλάχιστον επτά (7) μεταπτυχιακά μαθήματα τα οποία αντιστοιχούν σε 99 πιστωτικές μονάδες και να εκπονήσουν επιτυχώς μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία η οποία αντιστοιχεί σε είκοσι μία (21) πιστωτικές μονάδες. Κάθε μάθημα βαθμολογείται από 0-10 και βάση επιτυχίας θεωρείται το 5. Ειδικότερα:
- i. Οι φοιτητές και των δυο κατευθύνσεων υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς δύο (2) μαθήματα κορμού ($2 \times 17 \text{ ECTS} = 34 \text{ ECTS}$) και πέντε (5) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα ($5 \times 13 = 65$).
  - ii. Τουλάχιστον τα τρία (3) από τα πέντε (5) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα που θα επιλέξουν οι φοιτητές πρέπει να ανήκουν στα προσφερόμενα μαθήματα της ειδίκευσης που παρακολουθούν.
- (δ) Μετά το τέλος του Β' εξαμήνου οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να αναλάβουν την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας υπό την εποπτεία ενός Καθηγητή ή Λέκτορα του Τμήματος. Ειδικότερα:
- i. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να έχει συνάφεια με το αντικείμενο της κατεύθυνσης και της ειδικότητας του φοιτητή. Για την εξέταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται τριμελής επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο άλλα μέλη σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγρ. 4 του άρθρου 5 του νόμου 3685/2008. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία βαθμολογείται από 0-10 και βάση επιτυχίας θεωρείται το 5.
  - ii. Ο ορισμός της τριμελούς επιτροπής γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από αίτηση του επιβλέποντος ή του μεταπτυχιακού φοιτητή, όταν ολοκληρωθεί η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
  - iii. Όταν Καθηγητές του Τμήματος αποχωρούν λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας ή αποχωρούν λόγω διορισμού τους σε άλλο ΑΕΙ μπορούν να παραμείνουν ως επιβλέποντες.

(ε) Τα προσφερόμενα μαθήματα μπορεί να μετακινούνται από εξάμηνο σε εξάμηνο ανάλογα με τις διδακτικές δυνατότητες του Τμήματος και σύμφωνα με το σύστημα των πιστωτικών μονάδων (ECTS).

(στ) Η Σ.Ε. μπορεί να εισηγηθεί στη Γ.Σ.Ε.Σ. τη δυνατότητα λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη εκπαιδευτική κάλυψη ύλης εξαμήνου σε ορισμένα προσφερόμενα μαθήματα. Οι απαιτήσεις για την παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων σε θερινό εξάμηνο παραμένουν ίδιες όπως προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

1.5. Ερευνητική και βοηθητική απασχόληση μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι υποψήφιοι για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης προσφέρουν ερευνητικές και βοηθητικές υπηρεσίες στα Εργαστήρια του Τμήματος, σε συνέδρια κ.λπ. Αυτές οι υπηρεσίες συγκεκριμενοποιούνται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και μπορούν να αμείβονται από τον προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. Μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα ελληνικών ή ξένων Πανεπιστημίων, να συνεργάζονται με Πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα κ.ά. ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Προς τούτο οι υποψήφιοι μπορούν να υποστηριχθούν οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Κρήτης - μετά από έγκριση της Γ.Σ.Ε.Σ. - ή από άλλο φορέα, για τη μετακίνηση και διαμονή τους σε πόλεις της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

1.6. Διάρκεια σπουδών

Η μέγιστη διάρκεια για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. είναι η διπλάσια από την προβλεπόμενη κανονική διάρκεια φοίτησης στην εκάστοτε υπουργική απόφαση που διέπει τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. Οποιαδήποτε παράταση του κανονικού χρόνου φοίτησης εγκρίνεται από Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε.

Αναστολή σπουδών μεταπτυχιακού φοιτητή χορηγείται μετά από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής και απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους και δεν μπορεί να είναι διάρκειας μεγαλύτερης των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης του ενός εξαμήνου. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, αναστολή φοίτησης. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης δεν υπολογίζεται στη διάρκεια των σπουδών που προβλέπεται στον παρόντα Κανονισμό.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα ενεργοποιήσει εκ νέου τη φοίτησή του είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ο οποίος λαμβάνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επαναλάβει τη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακός φοιτητής. Κατά τη διάρκεια της αναστολής αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα.

1.7. Παρακολούθηση μαθημάτων και όροι διαγραφής

Προκειμένου να διδαχθεί ένα μάθημα επιλογής, πρέπει να επιλεγεί τουλάχιστον από πέντε (5) φοιτητές. Η παρακολούθηση των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί επίσης να επιβάλει στο μεταπτυχιακό φοιτητή την παρακολούθηση μαθημάτων προπτυχιακού επιπέδου, στην περίπτωση που θα κρίνει ότι η κατάρτιση του δεν είναι επαρκής στην κατεύθυνση.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβεί στη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από τα μητρώα του Τμήματος σε περίπτωση αδικαιολόγητων απουσιών. Οι φοιτητές οι οποίοι αποτυγχάνουν σε ένα μάθημα σε δύο εξεταστικές περιόδους παραπέμπονται στην Γ.Σ.Ε.Σ. με το ερώτημα της διαγραφής από τα μητρώα του Τμήματος.

1.8. Απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποστηρίζεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής αποτελούμενης από τον επιβλέποντα και δύο άλλα μέλη (το ένα μέλος της τριμελούς επιτροπής μπορεί να είναι ερευνητής ή διδάσκων στο Π.Μ.Σ. εκτός του οικείου Τμήματος), τα οποία τα

ορίζει η Γ.Σ.Ε.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόν Κανονισμό και στην παράγρ. 4 του άρθρου 5 του νόμου 3685/2008.

Κατά τη διαδικασία εξέτασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η τριμελής επιτροπή συνεκτιμά και αξιολογεί τα εξής:

- i. τη γενική αναλυτική και συνθετική ικανότητα του φοιτητή,
- ii. την επαρκή βιβλιογραφική τεκμηρίωση του θέματος,
- iii. τον πλούτο, την ποιότητα και την αξιοπιστία των βιβλιογραφικών πηγών,
- iv. τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη διερεύνηση του θέματος,
- v. τον τρόπο επεξεργασίας και ανάλυσης των στοιχείων της έρευνας σε σχέση με το αντικείμενο της μελέτης,
- vi. την επιστημονική συμβολή της διπλωματικής εργασίας,
- vii. τη σαφήνεια ως προς τη διατύπωση των στόχων – ερωτημάτων – υποθέσεων της μελέτης καθώς και των νοημάτων,
- viii. τη γενικότερη ποιότητα και σαφήνεια των νοημάτων της εργασίας.

Μετά την επιτυχή υποστήριξη της διπλωματικής διατριβής ο υποψήφιος υποχρεούται να καταθέσει τρία αντίτυπα της εργασίας του σε έντυπη και ψηφιακή μορφή (σε CD η DVD) στη Γραμματεία του Τμήματος.

2. Λοιπές διατάξεις

Ό,τι δεν προβλέπεται από τις παραπάνω διατάξεις και την ισχύουσα νομοθεσία καθορίζεται με αποφάσεις της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.